

Anvisning Myndighetsrapportering i primärproduktionen 2026

Alla kontrollmyndigheter ska årligen rapportera information om sin kontrollverksamhet. Den här anvisningen gäller den kontroll som utförts under 2026 och ska rapporteras till Livsmedelsverket senast den 31 januari 2027

Inledning

Detta dokument vänder sig till länsstyrelserna som kontrollmyndighet för primärproduktionen, enligt livsmedelslagstiftningen. Anvisningen har beslutats med stöd av Livsmedelsverkets föreskrifter om rapporteringsskyldighet för kontrollmyndigheter (LIVSFS 2009:13) och gäller för rapportering av den kontroll som utförts under 2026.

Observera att för de flesta posterna i denna anvisning gäller att informationen hämtas från Primör men det finns även ett antal frågor som gäller myndigheten och verksamhetsplaneringen. För att informationen ska bli korrekt måste informationen om anläggningarna vara uppdaterade och kontrollerna läggas in på ett korrekt sätt. Se avsnitt Rapporteringsformat.

De inrapporterade uppgifterna används till Sveriges rapportering till EU-kommissionen om kontrollen i livsmedelskedjan och till den nationella rapporten "Sveriges Livsmedelskontroll" som innehåller mer detaljerad information och analys av livsmedelskontrollen men även till andra rapporter och analyser som Livsmedelsverket för att utvärdera och utveckla livsmedelskontrollen i Sverige.

Bakgrund

Medlemsstaterna i EU ska ha fleråriga nationella kontrollplaner, vilka ska följas upp årligen genom att medlemsstaten överlämnar en rapport till Kommissionen (artikel 113 i förordning (EU) 2017/625). Rapporten ska bland annat innehålla resultatet av de kontroller och revisioner som utförts under det föregående året enligt den fleråriga nationella kontrollplanen. Medlemsstaterna ska även rapportera antal och typ av avvikelser som har fastställts samt åtgärder som har vidtagits med anledning av kontrollresultaten.

I den nationella kontrollplanen finns gemensamma mål för livsmedelskontrollen. Den här rapporteringen är en del av den uppföljning som behövs för att verifiera att vi går åt rätt håll, mot de gemensamma målen. Flera av de insamlade uppgifterna används för uppföljning enligt de indikatorer som finns för målen i livsmedelskontrollen 2026–2029 och för uppföljning av kontrollen enligt God kontrollsed.

Fokusområden och mål 2026–2029 / Livsmedel - NKP-webben

Beräkning av respektive indikator - Kontrollwiki

Uppgifterna som rapporteras in möjliggör analyser som Livsmedelsverket använder i sitt arbete med stöd till lokala och regionala kontrollmyndigheter.

Tanken är även att kontrollmyndigheterna själva ska kunna ha nytta av de analyser som Livsmedelsverket utför, till exempel för att kunna göra jämförelser med andra kontrollmyndigheter. Detaljerade uppgifter om Länsstyrelsernas kontroll publiceras i bilagor i rapporten Sveriges Livsmedelskontroll.

Vad ska rapporteras?

Rapporteringen är uppdelad i ett antal informationsposter med information och frågor bland annat om myndigheter och om genomförande av den nationella kontrollplaneringen.

Därefter följer uppgifter om utförda kontroller, kontrollresultat och myndighetsåtgärder. Denna information hämtas från Primör.

Kommentarer till vissa informationsposter

Frågorna om antal personer och antal årsarbetskrafter finns för att kunna redovisa tillgängliga resurser och belysa arbetssituationen på länsstyrelserna. Enligt kontrollförordningens krav på innehållet i den fleråriga nationella kontrollplanen ska planen innehålla uppgifter om strategiska mål och hur dessa återspeglas i prioriteringen av offentlig kontroll och fördelning av resurser. Se artikel 109 i förordning (EU) 2017/625. Livsmedelsverket har valt att skriva om det i rapporten "Sveriges Livsmedelskontroll".

Frågan om budget användas för att veta vilka förutsättningar som finns för kontrollen i Primärproduktionen och publiceras i rapporten "Sveriges Livsmedelskontroll".

Frågan om antal registrerade anläggningar och totalt antal anläggningar togs fram i samband med en Sante F-rekommendation.

Information som hämtas in om anläggningar använder Livsmedelsverket bland annat för att rapportera Årliga rapporten till Kommissionen enligt 2019/723 och för att följa upp den nationella kontrollplaneringen och göra planeringen för kommande år.

Uppgifterna om prioritetsklass och erfarenhetsklass användes för att följa upp hur klassningen används och fungerar.

Rapporteringsformat

Rapporteringen sker genom att en XML-fil med uppgifterna (alla registrerade och godkända livsmedelsanläggningar) tas ut ur Primör och laddas upp på Myndighetsrapporteringens webbplats. XML-filen ska följa ett specifikt XML-schema. Information om myndigheteten (se avsnitt 6) rapporteras i ett formulär på webbplatsen.

Observera att alla utförda kontroller ska rapporteras i XML-filen. Kontrollera att alla utförda rapportlistor är klarmarkerade och att kontrollorsaken är korrekt innan ni tar ut XML-filen. Från och med 2026 kommer det finnas begränsade möjligheter för Livsmedelsverket att rätta i efterhand.

Webbplatsen hittas via Livstecknet eller direkt på följande adress:

Imyr - Logga In (imyr.livsmedelsverket.se)

Det ni rapporterar ligger till grund för indikatorberäkningar

Livsmedelsverket följer upp kontrollen utifrån ledorden i konceptet God kontrollsed. Det handlar om en uppföljning av att kontrollen är riskbaserad, verkningsfull, rättssäker och likvärdig. Indikatorerna beräknas på det ni rapporterar. Om kontroller inte har följt med eller har rapporterats felaktigt kommer heller inte dessa att kunna tas med i beräkningarna.

Se Kontrollwiki – Kontrollsystemet - Följa upp livsmedelskontroll - Uppföljning av kontrollen utifrån ledorden för God kontrollsed- Beräkning av respektive indikator

Beräkning av respektive indikator - Kontrollwiki

Förändringar i 2026 års anvisning

Inga rapporteringspunkter för de nya målen för kontrollen

Målen för 2026 har inte några separata rapporteringspunkter utan följs upp genom befintliga rapporteringspunkter. Information om mål och indikatorer för 2026–2029 finns på NKP-webben. Ett av målen är att länsstyrelserna följer den nationella kontrollplaneringen. Målet mäts med hjälp av inrapporterade uppgifter från myndighetsrapporteringen.

>Hitta operativa mål och aktiviteter- NKP-webben

Förändringar i formulärfrågor

Vissa förändringar i frågorna

- Formulärfrågan "Antal anläggningar som berörs av operativt mål 19" är inte längre aktuell och tas

bort.

- Formulärfrågan om nationell kontrollplanering har uppdaterats.
- Nya formulärfrågor kopplade till målet om beredskap
 - Beredskapsplan
 - Beredskapsövning

Förändringar av kontrollorsaker

Kontrollorsakerna förändras för 2026. Se rubrik Kontrollorsak.

Kontrollorsak

Borttagna rapporteringspunkter

Två punkter i mjölkchecklistan, som för 2025 bara skulle användas för uppföljande kontroller, tas bort helt för 2026 års kontroll. Det är följande punkter.

- 2 Läkemedel - ändamålsenliga rutiner för identifiering av djur under behandling och avskiljande av mjölk under karenstiden. (checklistepunkt M3/Mjöl4)
- 2 Provtagning, analyser och rapporter avseende kriterier för obehandlad mjölk och råmjölk tas bort helt för 2026 års kontroll. (checklistepunkt M12)

Punkterna som gällde de tidigare operativa målen 20.4-20-8 tas bort.

Förändringar i checklistor

Följande punkter ska tas bort både från checklistor och för återrapportering.

Checklista	Punkt	Återrapporteringspunkt
Mjölchecklistan	M3, LMjöl4	15.2 Läkemedel - ändamålsenliga rutiner för märkning av djur och avskiljande av mjölk under karenstiden (endast för uppföljande kontroller 2025)
	M12	16.2 Provtagning, analyser och rapporter avseende mikrobiologiska kriterier för obehandlad mjölk och råmjölk (endast uppföljande kontroller 2025)
	M17	20.7 Opastöriserad mjölk (mål 19)
Grundvillkorschecklistan	LMjöl4	15.2 Läkemedel - ändamålsenliga rutiner för märkning av djur och avskiljande av mjölk under karenstiden (endast för uppföljande kontroller 2025)
Animaliechecklistan	A32	20.5 Spårbarhet och registrering honung (mål 12)
Vegetabiliechecklistan	V34	20.6 Bladgrönsaker - bevattningsvatten och hygien vid odling (mål 18)
	V35	20.8 Glykoalkaloider i potatis (mål 16)
Äggchecklistan	Ä6	20.4 Spårbarhet ägg (mål 11)

Följande punkter ska läggas till

Checklista	Punkt	Återrapporteringspunkt
Grundvillkorschecklistan	LMjolk4a	15.4 Läkemedel - Karensbestämmelserna för mjölkproducerande djur följs.
	LMjolk4b	15.5 Läkemedel - ändamålsenliga rutiner för identifiering av djur under behandling och avskiljande av mjölk under karenstiden

Begreppsförklaring

Nedan anges några viktiga begrepp som förekommer i anvisningen eller i rapporteringsmallen.

Anläggning

Varje enhet i ett livsmedelsföretag. (artikel 2.1 c i förordning (EG) nr 852/2004). Det är anläggningen som ska registreras eller godkännas.

Registrering och godkännande - Kontrollwiki

Kommentar: För verksamheter i primärproduktionen där begreppet anläggning inte är relevant, till exempel jakt eller fiske, avses den registrerade och kontrollerade verksamheten.

Grundvillkorskontroll

Grundvillkoren är ett begränsat antal grundläggande krav inom olika lagstiftningar och områden, till exempel foder- och livsmedelssäkerhet, som lantbrukaren/primärproducenten måste följa för att få full utbetalning av jordbrukarstödet. Kraven finns i förordning (EU) 2021/2115 och bestämmelserna om kontrollsystemet finns i förordning (EU) 2021/2116.

Huvudsaklig produktionsinriktning

Den verksamhet som verksamhetsutövaren (eller kontrollmyndigheten) bedömer är den största verksamheten på anläggningen, till exempel räknat i areal, antal kg eller antal djur. Om det är svårt att avgöra vad som är huvudsaklig produktionsinriktning, till exempel eftersom verksamheterna bedöms vara jämnstora, bör huvudsaklig verksamhet anges efter den verksamhet som har högst prioritetssklass.

Kategori

Den prioritering av kontrollbehovet (klassning) ett kontrollobjekt ges baserat på prioritetssklass och erfarenhetssklass enligt prioritets- och erfarenhetsmatrisen i Livsmedelsverkets och Jordbruksverkets vägledande texter på Kontrollwiki om Riskbaserad foder- och livsmedelskontroll – primärproduktion, inklusive myndighetens justeringar för riskmodifierande faktorer och erfarenheter från tidigare utförda kontroller.

Kvalitetssäkringssystem

Frivilliga första-, andra- och tredjepartssystem som företag i primärproduktionen använder i sin egen kontroll av verksamheten, till exempel branschriktlinjer, djuromsorgsprogram, mejeriföretagens kvalitetssäkringssystem eller certifierade system (till exempel IP Sigill Nöt och Mjolk, IP Sigill Fukt och Grönt, Krav), som är bedömda av Livsmedelsverket och Jordbruksverket. Se vägledande texter på Kontrollwiki om Riskbaserad foder- och livsmedelskontroll – primärproduktion.

Offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

Verksamhet som utförs av de behöriga kontrollmyndigheterna enligt artikel (artikel 2 i förordning (EU) 2017/625.

Vite

Om ett beslut förenas med vite innebär det att den enskilde blir skyldig att betala ett visst belopp till staten om hen inte rättar sig efter beslutet. Vite är således ett ekonomiskt påtryckningsmedel som myndigheten kan använda för att förmå den enskilde att följa myndighetens beslut.

Åtgärd vid bristande efterlevnad

När myndigheten har fattat någon form av beslut efter det att en avvikelse från livsmedelslagstiftningen har konstaterats. Det kan till exempel vara föreläggande avseende visst livsmedel eller förbud avseende visst livsmedel.

Senast uppdaterad 28 november 2025 Ansvarig grupp ROR_LLK